

Βρυξέλλες, 27 Ιανουαρίου 2025
(OR. en)

5294/25

LIMITE

CORLX 44
CFSP/PESC 71
COARM 10

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Θέμα: ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ προς στήριξη έργου σχετικά με την προαγωγή ουσιαστικών ελέγχων των εξαγωγών όπλων

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΚΕΠΠΑ) 2025/... ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

προς στήριξη έργου σχετικά με την προαγωγή ουσιαστικών ελέγχων των εξαγωγών όπλων

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 28 παράγραφος 1 και το άρθρο 31 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η συνολική στρατηγική για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας της Ένωσης, με τίτλο «Κοινό όραμα, κοινή δράση: Μία ισχυρότερη Ευρώπη», η οποία δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2016, επιβεβαιώνει την υποστήριξη της Ένωσης για την καθολική ισχύ, την πλήρη εφαρμογή και την επιβολή των πολυμερών συνθηκών και καθεστώτων αφοπλισμού, μη διάδοσης και ελέγχου των όπλων.
- (2) Στις 19 Νοεμβρίου 2018 το Συμβούλιο ενέκρινε τη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση των παράνομων πυροβόλων όπλων, φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού και των πυρομαχικών τους, με τίτλο «Ασφαλέστερη οπλοκατοχή για την προστασία των πολιτών». Στην εν λόγω στρατηγική αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι η Ένωση θα συνεχίσει να προάγει τον υπεύθυνο και αποτελεσματικό έλεγχο των εξαγωγών όπλων και να υποστηρίζει την καθολική ισχύ και την εφαρμογή της Συνθήκης για το Εμπόριο Όπλων (ΣΕΟ).
- (3) Η κοινή θέση 2008/944/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου¹ καθορίζει οκτώ κριτήρια με βάση τα οποία πρέπει να αξιολογούνται οι αιτήσεις εξαγωγής συμβατικών όπλων. Με την εν λόγω κοινή θέση έχουν ευθυγραμμιστεί ορισμένες τρίτες χώρες.
- (4) Η κοινή θέση 2008/944/ΚΕΠΠΑ ορίζει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να παροτρύνουν και άλλα κράτη που εξάγουν στρατιωτική τεχνολογία ή εξοπλισμό να εφαρμόζουν τα κριτήρια που καθορίζονται στην εν λόγω κοινή θέση.

¹ Κοινή θέση 2008/944/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2008, για τον καθορισμό κοινών κανόνων που διέπουν τον έλεγχο των εξαγωγών στρατιωτικής τεχνολογίας και εξοπλισμού (ΕΕ L 335 της 13.12.2008, σ. 99, ELI: <http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj>)

- (5) Οι δραστηριότητες της Ένωσης για την προαγωγή ουσιαστικών και διαφανών ελέγχων των εξαγωγών όπλων έχουν αναπτυχθεί από το 2008 πλέον της κοινής δράσης 2008/230/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου² και των αποφάσεων 2009/1012/ΚΕΠΠΑ³, 2012/711/ΚΕΠΠΑ⁴, (ΚΕΠΠΑ) 2015/2309⁵, (ΚΕΠΠΑ) 2018/101⁶, (ΚΕΠΠΑ) 2020/1464⁷ και (ΚΕΠΠΑ) 2023/2539⁸ του Συμβουλίου. Οι δραστηριότητες που έχουν υλοποιηθεί έχουν υποστηρίξει ιδίως την περαιτέρω ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας, της διαφάνειας και της υπευθυνότητας, σε ευθυγράμμιση με τις αρχές της κοινής θέσης 2008/944/ΚΕΠΠΑ και τα κριτήρια εκτίμησης κινδύνων που καθορίζονται σε αυτήν. Οι δραστηριότητες αυτές απευθύνονται σε τρίτες χώρες της ανατολικής και της νότιας γειτονίας της Ένωσης, σε τρίτες χώρες της Κεντρικής Ασίας και στη Μογγολία.

² Κοινή δράση 2008/230/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 17ης Μαρτίου 2008, προς υποστήριξη των δραστηριοτήτων της ΕΕ για την προώθηση σε τρίτες χώρες του ελέγχου των εξαγωγών όπλων και των αρχών και κριτηρίων του Κώδικα συμπεριφοράς της ΕΕ για τις εξαγωγές όπλων (ΕΕ L 75 της 18.3.2008, σ. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/230/oj).

³ Απόφαση 2009/1012/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2009, για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων της ΕΕ για την προώθηση σε τρίτες χώρες του ελέγχου των εξαγωγών όπλων και των αρχών και κριτηρίων της κοινής θέσης 2008/944/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ L 348 της 29.12.2009, σ. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2009/1012/oj>).

⁴ Απόφαση 2012/711/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2012, σχετικά με την υποστήριξη των δραστηριοτήτων της Ένωσης για την προώθηση, σε τρίτες χώρες, του ελέγχου των εξαγωγών όπλων και των αρχών και κριτηρίων της κοινής θέσης 2008/944/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ L 321 της 20.11.2012, σ. 62, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2012/711/oj>).

⁵ Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2015/2309 του Συμβουλίου, της 10ης Δεκεμβρίου 2015, σχετικά με την προαγωγή ουσιαστικών ελέγχων των εξαγωγών όπλων (ΕΕ L 326 της 11.12.2015, σ. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/2309/oj>).

⁶ Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2018/101 του Συμβουλίου, της 22ας Ιανουαρίου 2018, σχετικά με την προαγωγή ουσιαστικών ελέγχων των εξαγωγών όπλων (ΕΕ L 17 της 23.1.2018, σ. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2018/101/oj>).

⁷ Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2020/1464 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με την προαγωγή ουσιαστικών ελέγχων των εξαγωγών όπλων (ΕΕ L 335 της 13.10.2020, σ. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/1464/oj>).

⁸ Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/2539 του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2023, για τη στήριξη έργου σχετικά με την προαγωγή ουσιαστικών ελέγχων των εξαγωγών όπλων (ΕΕ L 2023/2539, της 14.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2539/oj>).

- (6) Ορισμένες υποψήφιες προς ένταξη στην Ένωση χώρες έχουν λάβει στήριξη στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της Ένωσης για την προαγωγή ουσιαστικών και διαφανών ελέγχων των εξαγωγών όπλων. Στόχος των εν λόγω μελλοντικών δραστηριοτήτων θα πρέπει να είναι να υποστηρίξουν τις προσδοκίες των εν λόγω χωρών όσον αφορά την προσχώρηση στην Ένωση και να ενισχύσουν —πριν από την προσχώρηση— την εταιρική τους σχέση με την Ένωση και τα κράτη μέλη της στον τομέα των ελέγχων των εξαγωγών όπλων.
- (7) Στόχος της ΣΕΟ είναι να ενισχύσει τη διαφάνεια και την υπευθυνότητα στο εμπόριο όπλων. Η Ένωση υποστηρίζει την ουσιαστική εφαρμογή και την καθολική ισχύ της ΣΕΟ μέσω των ειδικών προγραμμάτων της που εγκρίθηκαν με βάση τις αποφάσεις 2013/768/ΚΕΠΠΑ⁹, (ΚΕΠΠΑ) 2017/915¹⁰ και (ΚΕΠΠΑ) 2021/2309 του Συμβουλίου¹¹. Τα εν λόγω προγράμματα βοηθούν διάφορες τρίτες χώρες, κατόπιν αιτήματός τους, να ενισχύσουν τα συστήματά τους για τον έλεγχο της μεταφοράς όπλων σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΣΕΟ.
- (8) Κατά συνέπεια, είναι σημαντικό να διασφαλίζεται η συμπληρωματικότητα μεταξύ των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης και βοήθειας που προβλέπει η παρούσα απόφαση και εκείνων που προβλέπονται στο πλαίσιο προγραμμάτων της Ένωσης για την υποστήριξη της ουσιαστικής εφαρμογής και της καθολικής ισχύος της ΣΕΟ. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να λειτουργεί συντονιστικός μηχανισμός υπό τη μορφή τακτικών ανταλλαγών πληροφοριών μεταξύ των φορέων εκτέλεσης ενωσιακών δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης στον τομέα του ελέγχου των εξαγωγών όπλων, καθώς και μεταξύ των εν λόγω φορέων εκτέλεσης και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης. Αυτός ο συντονιστικός μηχανισμός θα περιλαμβάνει τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων από άλλα κράτη μέλη, κατά περίπτωση.

⁹ Απόφαση 2013/768/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2013, για τις δραστηριότητες της ΕΕ προς υποστήριξη της εφαρμογής της Συνθήκης για το Εμπόριο Όπλων, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Ασφάλεια (ΕΕ L 341 της 18.12.2013, σ. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/768/oj>).

¹⁰ Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2017/915 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2017, για δραστηριότητες προβολής της Ένωσης προς υποστήριξη της εφαρμογής της Συνθήκης για το Εμπόριο Όπλων (ΕΕ L 139 της 30.5.2017, σ. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2017/915/oj>).

¹¹ Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2021/2309 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2021, για δραστηριότητες προβολής της Ένωσης προς υποστήριξη της εφαρμογής της Συνθήκης Εμπορίας Όπλων (ΕΕ L 461 της 27.12.2021, σ. 78, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2309/oj>).

- (9) Τα τελευταία έτη, η Ένωση έχει επίσης παράσχει βοήθεια για τη βελτίωση των ελέγχων των εξαγωγών αγαθών διπλής χρήσης σε τρίτες χώρες. Θα πρέπει να διασφαλιστεί αποτελεσματικός συντονισμός μεταξύ των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του έργου που προβλέπεται στην παρούσα απόφαση και των δραστηριοτήτων που αφορούν τους εν λόγω ελέγχους εξαγωγών.
- (10) Το Συμβούλιο έχει αναθέσει στο Γερμανικό Ομοσπονδιακό Γραφείο Οικονομικών και Ελέγχου των Εξαγωγών, Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (BAFA), την τεχνική εφαρμογή των αποφάσεων 2009/1012/ΚΕΠΠΑ, 2012/711/ΚΕΠΠΑ, (ΚΕΠΠΑ) 2015/2309, (ΚΕΠΠΑ) 2018/101, (ΚΕΠΠΑ) 2020/1464 και (ΚΕΠΠΑ) 2023/2539. Το BAFA είναι επίσης φορέας εκτέλεσης έργων που στηρίζουν την ουσιαστική εφαρμογή της ΣΕΟ δυνάμει των αποφάσεων 2013/768/ΚΕΠΠΑ, (ΚΕΠΠΑ) 2017/915 και (ΚΕΠΠΑ) 2021/2309. Από το 2005, το BAFA έχει ασχοληθεί με την εκτέλεση σειράς ενωσιακών έργων συνεργασίας στον τομέα των ελέγχων των εξαγωγών αγαθών διπλής χρήσης. Το BAFA είναι η αρμόδια αρχή ελέγχου των εξαγωγών της Γερμανίας και έχει αναπτύξει εκτεταμένη γνώση και εμπειρογνωμοσύνη όσον αφορά τις δραστηριότητες ευαισθητοποίησης, ενώ μοιράζεται επίσης τις βασικές ικανότητές του με τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών.
- (11) Οι δραστηριότητες που υποστηρίζονται μέσω της παρούσας απόφασης συμβάλλουν στον Στόχο Βιώσιμης Ανάπτυξης 16 της Ατζέντας 2030 του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Με σκοπό την εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για την καταπολέμηση των παράνομων πυροβόλων όπλων, φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού και των πυρομαχικών τους, με τίτλο «Ασφαλέστερη οπλοκατοχή για την προστασία των πολιτών», και της κοινής θέσης 2008/944/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, η Ένωση στηρίζει περαιτέρω έργο για την προαγωγή των ουσιαστικών ελέγχων των εξαγωγών όπλων.
2. Στόχος του έργου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι:
 - α) να επιτευχθεί μεγαλύτερη διαφάνεια και υπευθυνότητα στο διεθνές εμπόριο συμβατικών όπλων·
 - β) να μετριαστεί ο κίνδυνος εκτροπής όπλων σε μη εξουσιοδοτημένους χρήστες.

Οι στόχοι που τίθενται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου επιτυγχάνονται μέσω της μεταφοράς εμπειρογνωσίας με σκοπό την υποστήριξη της ευθυγράμμισης με τα νομικά και επιχειρησιακά πρότυπα της Ένωσης και των κρατών μελών της, σύμφωνα με την κοινή θέση 2008/944/ΚΕΠΠΑ, με ιδιαίτερη έμφαση στις υποψήφιες προς ένταξη στην Ένωση χώρες.
3. Οι δραστηριότητες του έργου εκτελούνται κατά συμπληρωματικό τρόπο και μέσω συνεργειών με ενωσιακά έργα συνδρομής στον τομέα των ελέγχων των εξαγωγών συμβατικών όπλων και αγαθών διπλής χρήσης και, όπου αρμόζει, με έργα συνδρομής άλλων χορηγών στον τομέα των ελέγχων των εξαγωγών.
4. Στο παράρτημα της παρούσας απόφασης περιλαμβάνεται λεπτομερής περιγραφή του έργου.

Άρθρο 2

1. Αρμόδια για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης είναι η Ύπατη Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (η «Ύπατη Εκπρόσωπος»).
2. Η τεχνική εκτέλεση του έργου που αναφέρεται στο άρθρο 1 διεξάγεται από το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Γραφείο Οικονομικών και Ελέγχου Εξαγωγών Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (BAFA).
3. Το BAFA εκτελεί τα καθήκοντά του υπό την ευθύνη της Ύπατης Εκπροσώπου. Προς τούτο, η Ύπατη Εκπρόσωπος συνομολογεί τους απαραίτητους διακανονισμούς με το BAFA.

Άρθρο 3

1. Το ποσό δημοσιονομικής αναφοράς για την εκτέλεση του έργου που αναφέρεται στο άρθρο 1 και χρηματοδοτείται από την Ένωση ανέρχεται σε 2 100 000,00 EUR.
2. Η διαχείριση των δαπανών που χρηματοδοτούνται από το ποσό αναφοράς που καθορίζεται στην παράγραφο 1 ασκείται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τους κανόνες που εφαρμόζονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης.
3. Η Επιτροπή επιβλέπει την ορθή διαχείριση των δαπανών που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή συνάπτει την απαιτούμενη συμφωνία με το BAFA. Η εν λόγω συμφωνία ορίζει ότι το BAFA πρέπει να διασφαλίζει την προβολή της συνεισφοράς της Ένωσης, που πρέπει να είναι αντίστοιχη με το ύψος της.

4. Η Επιτροπή επιδιώκει να συνάψει τη συμφωνία που αναφέρεται στην παράγραφο 3 το ταχύτερο δυνατό μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης. Ενημερώνει το Συμβούλιο για τυχόν δυσκολίες στη διαδικασία αυτήν και για την ημερομηνία σύναψης της συμφωνίας.

Άρθρο 4

1. Η Ύπατη Εκπρόσωπος υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης με βάση εξαμηνιαίες εκθέσεις του BAFA.
2. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις χρηματοδοτικές πτυχές του έργου που αναφέρεται στο άρθρο 1.

Άρθρο 5

1. Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της έκδοσής της.
2. Η παρούσα απόφαση λήγει 36 μήνες μετά την ημερομηνία σύναψης της αναφερόμενης στο άρθρο 3 παράγραφος 3 συμφωνίας. Ωστόσο, λήγει έξι μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της, εάν δεν έχει συναφθεί τέτοια συμφωνία εντός της περιόδου αυτής.

....

Για το Συμβούλιο

Ο/Η Πρόεδρος